

Hrvatska će biti član Međunarodnog kartografskog društva

Jedan od osnovnih ciljeva osnivanja Sekcije za kartografiju pri Hrvatskom geodetskom društvu je primanje Hrvatske u Međunarodno kartografsko društvo.

M. Lapaine je u svojstvu tajnika Sekcije za kartografiju uputio pismo namjere glavnom tajniku Međunarodnog kartografskog društva J.P. Grelotu. S veseljem možemo izvijestiti da je Izvršno vijeće Međunarodnog kartografskog društva na svojoj sjednici održanoj u srpnju 1994. u Stockholmu odobrilo prijavu Hrvatske u članstvo te da će konačno prihvaćanje biti na 10. generalnoj skupštini Međunarodnog kartografskog društva koja će se održati u Barceloni u rujnu 1995. godine za vrijeme održavanja 17. međunarodne kartografske konferencije.

LITERATURA

- Krajziger, I. (1965.): Međunarodna suradnja kartografa. Geodetski list 1-3, 6-63.
 Peterca, M. (1977.): VIII međunarodna kartografska konferencija. Geodetski list 7-9, 180-193.
 Frančula, N. (1978.): Deseta međunarodna kartografska konferencija. Geodetski list 10-12, 318.
 Frančula, N., Lapaine, M. (1990.): 14. svjetska kartografska konferencija Međunarodnog kartografskog udruženja, Budimpešta, 17.-24. 8. 1989. Geodetski list 10-12, 375.
 Lapaine, M. (1991.): Mapping the Nations, 15th Conference of the International Cartographic Association, Bournemouth 23. 9. - 1. 10. 1991. Geodetski list 10-12, 414-415.
 Lapaine, M. (1993.): 16. međunarodna kartografska konferencija, Köln, 3.-9. 5. 1993. Geodetski list 4, 367-369.

Miljenko Lapaine

SPOMEN-SJEDNICA NA PRVU GODIŠNJICU SASTANKA INICIJATIVNOG ODBORA ZA OSNIVANJE HRVATSKOGA GEODETSKOG DRUŠTVA

Inicijativni odbor za osnivanje Hrvatskoga geodetskog društva zasjedao je 13. svibnja 1993. u Čakovcu. Svečana spomen-sjednica na taj sastanak održana je 26. svibnja 1994. u prostorijama Međimurske županije u Čakovcu. Sjednici su bili prisutni:

- a) kao domaćini:
  - Marijan Ramušćak, župan Županije međimurske
  - Jasminka Obrež-Špoljar, direktorica Uprave za katastar i geodetske poslove Županije međimurske, te
- b) kao gosti:
  - Stjepan Galić; direktor Gradskog zavoda za katastar i geodetske poslove grada Zagreba,
  - Čedomil Degoricija, dopredsjednik HGD iz Zagreba,
  - Marijan Božičnik, tajnik HGD iz Zagreba,
  - Tomislav Gojčeta, direktor Zavoda za izmeru iz Splita,
  - Marko Cigmajić, direktor Uprave za katastar i geodetske poslove iz Požege.

Odsutnost sa svečane sjednice opravdao je prof. dr. Krešimir Čolić, predsjednik HGD, zauzetnošću na radnom mjestu na Fakultetu i u HAZU.

Sjednicu je otvorila Jasminka Špoljar pozdravivši prisutne goste, ističući posebno značenje sjednice, zamolivši istodobno župana, Marijana Ramušćaka, za uvodnu i prigodnu riječ posvećenu sjednici i događaju koji ona obilježuje.

Kao izraziti poznavatelj geodetske struke i u njezinim širim razmjerima, a ne samo na području Županije međimurske, te njene djelatnosti na raznim poslovima inventarizacije prostora kao i suvremene pravce prijenosa tih sadržaja u nove digitalne oblike uz veliku informatičku podršku raznih medija, iznio je svoja korisna razmišljanja i zapažanja o tomu kako bi bilo uputno da se unutar HGD-a osnuje radna grupa koja bi prikupljala do sada

stečena iskustva na tom korisnom djelatnom području te u tom smislu izradila odgovarajuće programe radi zajedničkih nastupa svih struktura u struci. Bilo bi poželjno da takva središnja evidencija bude organizirana u Zagrebu.

Gospodinu županu posebno su zahvalili na prijateljski upućenim pozdravima gospoda Stjepan Galić, kao dopredsjednik HGD, Marijan Božićnik, tajnik HGD, i Marko Cigić iz Uprave za katastr i geodetsko poslove u Požegi.

U svojim izlaganjim izvijestili su o do sada postignutim rezultatima na poslovima nove organizacije geodetske službe unutar državne uprave te transformacije i prestrukturiranja svih struktura geodetske djelatnosti u Republici (GEOPS), zatim na poslovima organiziranja zemljišnih i koordinatnih banaka podataka kao i prvim radovima na digitalizaciji katastarskih planova. Ti se poslovi, naime; u Republici Hrvatskoj u velikoj mjeri organiziraju na osnovi inicijativa iz katastarske službe unutar državne uprave. Svi se ti poslovi projektiraju i počinju izvoditi prema uzorima eropskih zemalja gdje su geodetske informatičke djelatnosti već daleko podmakle, primjerice Austriji, Švicarskoj, Njemačkoj, Nizozemskoj i drugdje.

Pozdravne riječi župana Ramušćaka i prateća razmišljanja S. Galića, H. Božićnika i M. Cigića stvorile su poseban povoljan stručni i prijateljski ugođaj pa je u svezi s tim istaknuto kako bi se i ubuduće slični razgovori i stručna dogovaranja mogla voditi na takav prijateljski i blizak način.

U raspravi spomenuta je i istaknuta suvremena problematika neposredne provedbe reorganizacije katastra zemljišta i središnje državne geodetske uprave u Hrvatskoj. Ti su problemi važni budući da u katastarskim uredima u Hrvatskoj radi gotovo jedna trećina geodetskih stručnjaka cijele Republike.

U daljnjem tijeku rasprave Čedomil Degoricija, dopredsjednik HGD, opširno je obrazložio rad HGD u vremenu između osnivačke skupštine (kojoj je bila posvećena ova sjednica) i 1. sabora HGD održanog 8. travnja 1994. u Zagrebu.

Osobito je istaknuto da je tijekom jedne godine obavljena cjelovita organizacija HGD osnivanjem županijskih udruga geodeta, informirano je o broju učlanjenih kolega u županijskim udrugama (oko 1400 članova) te o izradbi suvremenog Statuta HGD.

Istaknuto je posebno ugodno iznenađenje zbog brojčano velikog odziva geodetskih kolega, počev od osnivačke skupštine HGD, pa potom i osnivačkih skupština županijskih geodetskih udruga, a osobito na održanom 1. saboru HGD na kojemu je bilo oko 320 članova gostiju i zastupnika županijskih geodetskih udruga.

Na sjednici, iako je ona imala svečano obilježje korisno se raspravljalo o mnogim stručnim pitanjima zanimljivim za cijelu geodetsku struku u Hrvatskoj u ovome trenutku, napose o inicijativi i radu na obnovi i zamjeni hrvatskoga geodetskog zakonodavstva novim duhom u tlu cjelovite reforme geodetskog sustava u Republici Hrvatskoj.

Radni dio sjednice završen je u 14.00 sati, a domjenak, koji je u čast gostiju priredio župan Marijan Ramušćak i neposredna domaćica, dopredsjednica HGD Jasminka Obrež-Spoljar, učinio je boravak u Čakovcu vrlo ugodnim i nezaboravnim.

Marijan Božićnik

PROSLAVA 900. GODIŠNJICE SPOMENA IMENA KLOŠTAR IVANIĆA

Prema zaključku s 1. sjednice Predsjedništva Hrvatskoga geodetskog društva od 29. travnja 1994. godine, Marijan Božićnik je kao predstavnik Društva sudjelovao na Znanstvenom skupu: 900. godina Ivanica, s izvješćem pod nazivom: »Kloštar Ivanić-koordinatno ishodište prve katastarske izmjere sjeverne, središnje, gorske i primorske Hrvatske u 19. stoljeću«.

Znanstveni skup je održan pod pokroviteljstvom Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti od 15. do 17. lipnja 1994. god. u Kloštar Ivaniću, Ivanić Gradu i Križu. Skup je pozdravio predsjednik HAZU prof. Ivan Supek, naglasivši njegovu osnovnu zadaću da se preko ovoga znanstvenog skupa prošire saznanja i razmotri značenje Ivanića za povjest i kulturu na tlu Hrvatske, a posebno u ovome dijelu Posavine. Uz kulturna zbivanja, vezana

uz obljetnicu prvog spomena imena Ivanića, ova je proslava bila dostojan uvod u 900. obljetnicu grada Zagreba, koja će se ove godine proslaviti u gradu Zagrebu i u cijeloj Hrvatskoj.

Kulturni život koji u ivaničkoj komuni traje već punih 900 godina osvjedočeno je i zabilježeno u 26 izvješća (referata) teologa, političara, povjesničara umjetnosti i opće povjesti, kazališnih umjetnika i književnika te stručnjaka raznih struka.

Značajan geodetski prilog opisanoj trodnevnoj proslavi bila je nabava i za javnost prikazana kopija prve izvorne topografske karte Ivanića iz 1768. godine, koja je uz pomoć geodetskih prijatelja iz Hrvatske i Austrije dobavljena neposredno iz bečkog ratnog arhiva. Za ovu inicijativu je potrebno odati puno priznanje Gradskom poglavarstvu grada Ivanića, a posebno njegovom predsjedniku.

Jedna od nepobitnih istina i činjenica istaknuta na znanstvenom skupu, bila je da se pravi kulturni domet jednog naroda ne može ocijeniti samo po razvijenoj metropoli, već i

SLIKA 1. Marijan Božićnik i Zvonko Stipić uz ekscentar koordinatnog ishodišta Kloštar-Ivaničkog koordinatnog sustava

prema kulturnom razvoju i stanju kulture malih disperziranih zajednica, kao što su to gradovi i gradići, u kojima je često dosegnuta razina kulture na toliko zavidnoj visini da ona može biti tumač povijesne opstojnosti cijele narodne zajednice. Slučaj je to upravo s Ivanić Kloštrom i Ivanić Gradom.

U Kloštar Ivaniću, na malome prostoru, s njegova dva samostana i dvije crkve, od kojih je toranj crkve Sv. Ivana Krstitelja oko 1850. godine izabran kao ishodište poznatog Kloštar Ivaničkog koordinatnog sustava prve grafičke katastarske izmjere sjeverne središnje, gorske i primorske Hrvatske u 19. stoljeću.

I kao crkveno sakralni objekt i kao geodetska osnovna ishodišta točka katastarske izmjere (koja još i danas u Hrvatskoj u svom najvećem dijelu vrijedi kao jedina i službena) bio je 1944. godine za vrijeme drugoga svjetskog rata uništen partizanskim granatama.

Toranj crkve Sv. Ivana Krstitelja, na zadovoljstvo mnogih a posebno nas geodeta, obnovio je 1992. godine Restauratorski zavod Hrvatske i danas on opet blista u punom sjaju dominirajući nad cijelim dijelom ovdajšnje Posavine.

Tim povodom su hrvatski geodeti na samostanskoj zgradi pokraj crkvenog tornja 12. lipnja 1992. godine, otkrili u prisutnosti mjesnog pučanstva, lokalnih vlasti i predstavnika

hrvatske kulture, a pod pokroviteljstvom Ministarstva za kulturu i prosvjetu Republike Hrvatske, spomen-ploču s tekstom koji obilježava ljepotu tog geodetskog i civilizacijskog događaja 19. stoljeća u Hrvatskoj.

Organizacijski odbor sadašnjeg znanstvenog skupa za proslavu 900. obljetnice prvog spomena imena Ivanich, izdat će tijekom mjeseca kolovoza 1994. godine posebnu svečanu monografiju o 900 godišnjoj povjesti ovoga dragog nam kraja naše domovine. Kraj je to koji se prostire u trokutu između triju rijeka, Česme, Ilove i Glagovnice, koji su nekada nazivali »Insulae Ivanich« poradi svog trokutastog oblika okruženog vodama. Kraj je to koji je Hrvatskoj dao proslavljeni primadonu, i opernu pjevačicu Milku Trninu, te posebno značajne ličnosti književnika i rodoljuba Đuru Stjepana Deželića i Josipa Badalića.

U navedenoj monografiji o Ivaniću bit će na popularan način istaknuto značenje tornja crkve Sv. Ivana Krstitelja u Kloštar Ivaniću, kao ishodište točke prve katastarske izmjere u ovome dijelu Hrvatske. U članku je opisano značenje koje su imali crkveni tornjevi u nizinskim panonskim dijelovima Hrvatske, u Srijemu, Bačkoj i Slavoniji, posebno na radovima razvijanja trigonometrijskih mreža. Nadalje je jednim posebnim izvornim zapisnikom sa zasjedanja Hrvatskog sabora iz 1861. godine objašnjeno na koji je način ondašnji hrvatski puk pa i plemstvo primalo tu novinu odnosno prvu katastarsku izmjeru, posebno u ovim krajevima. U zborniku su priložene i razne topografske i katastarske karte tog područja od najstarijih izvora do danas.

Sudjelovanjem geodeta na tom znanstvenom skupu, odano je priznanje radovima na razvoju geodezije na našim prostorima kao i onim bezbrojnim »mjernicima« koji su u ovim krajevima bili nositelji europske civilizacije 19. stoljeća.

Marijan Božićnik

GIS BRNO 1994 **Conference Europe in Transition, The Context of GIS** **Brno, 28.–31. 8. 1994.**

U Brnu je od 28. do 31. kolovoza 1994. održana međunarodna konferencija Europe in Transition, The Context of GIS (Europa u prijelazu, u kontekstu geografskih informacijskih sustava). Pod rukovodstvom dr. Milana Konečnog konferenciju je vrlo uspješno vodio Upravni odbor koji se sastojao od Organizacijskog odbora, Češkog organizacijskog odbora, Međunarodnog savjetodavnog tijela, Komisije za GIS IGU i Počasnog povjerenstva. Konferencija je održana u okviru proslave 75. obljetnice Masarykovog sveučilišta u Brnu i pod pokroviteljstvom prof. dr. Eduarda Schmidta, predsjednika tog sveučilišta.

Prvi konferencijski dan bila je nedjelja. Ipak, odmah se započelo radom. Bila su predviđena četiri seminara:

W1 Digital Cadastre and GIS (Digitalni katastar i GIS)

W2 Meta-Data: Essentials and Quality of Information Systems (Meta-podaci: Osnove i kvaliteta informacijskih sustava)

W3 Object Orientation and GIS (Objektno orijentirane baze podataka i GIS)

W4 Introduction to Automated Geographic Analysis (Uvod u automatiziranu geografsku analizu).

Od navedenih seminara prvi je na žalost otkazan. Autor ovog prikaza sudjelovao je u radu seminara W3 o objektno orijentiranim bazama podataka koji je vrlo lijepo vodio dr. Werner Kuhn iz Odjela za geoinformatiku Tehničkog sveučilišta u Beču.

Prvog dana na večer uslijedilo je svečano otvaranje konferencije koje se odvijalo u Konferencijskom centru Dominik što se nalazi u starom središnjem dijelu grada Brna. Nakon pozdravnih govora i predstavljanja sponzora konferencije, održana su i prva četiri predavanja:

Žalud, S. (CZ): The Contribution of GIS Technologies in the Forming of the Information Strategy of the State Administration (Doprinos GIS tehnologija pri oblikovanju informacijske strategije državne uprave)

Šíma, J. (CZ): Role of State Administration in the Process of GIS/LIS Development in the Czech Republic (Uloga državne uprave u procesu GIS/LIS razvoja u Republici Češkoj).